

מנחות ב

עניין: עניין המנחה

ספר החינוך מצוה קטז

וענין המנחות הוא קרבן הבא ממניי הקמחים ולא מבעלי חיים. וכבר כתבתי למעלה^א, כי הקרבן בבעלי חיים הוא באמת דמיון חזק אצל האדם להכניע ולהשפיל הנפש המתאוה והחוטאת, כמו שהוא רואה שבעל חיות כמותו אלא שאין בו שכל נשרף וכלה, וכמו כן הנפש החוטאת מצד חולשת השכל^ב תכלה ותאבד גם כן אם תתמיד בפעולות בהמיות שהן החטאים, כי החטא לא יבוא רק משורש בהמי.

והקרבן במה שהוא שאינו בעל חיים, אע"פ שהוא בא גם כן להכנעת היצר, שיראה האדם כי בשביל חטאו נצטרך לשרוף ממונו ולכלותו, באמת אין דמיונו חזק כמו בבעלי החיים. ומן הדומה לפי הפשט, כי על כן יקרא מנחה מפני שעניינה מעט מקרבן בעל חיים כמו שמנחות בני אדם יהיו במועט ברוב הפעמים, ועוד מפני שהרבה מהן באות נדבה, ומה שאינו בחיוב אצל בני אדם יקראו מנחה.

שפת אמת שלח תרמ"ו

מנחה זבח בלא נסכים. כי עיקר הקרבן הוא בחינת (ויקרא א, ב) אדם כי יקריב כו'. רק שהקב"ה נתן שיהיה הקרבת בהמה במקום נפש האדם^א. והקרבת נתינו לישראל בקבלת התורה כמו שכתוב (במדבר כה, ו) העשויה בהר סיני והוא בחינת אדם. אבל מנחות ונסכים הם תיקונים להעלות כחות הנמצאים בארץ ישראל לחם ויין. ובמנחה

רדב"ז על הרמב"ם

סנהדרין ספ"ח

ואין לנו ידיעים הטעם ואפשר לחם קלף טעם לפי שאין נפשו של אדם קניינו אלא קנין הקב"ה שנאמר הנפשות לי הנה (יחזקאל י"ח) הילכך לא תועיל הודאתו בדבר שאינו שלו ומלקות פלגו דמיסה הוא אצל ממונו הוא שלו ומש"ה אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי וכי היכי דאין אדם רשאי להרוג את עצמו כן אין אדם רשאי להודות על עצמו שעשה עבירה שחייב עליה מיתה לפי שאין נפשו קניינו. ועם כל זה אינו מודה שהיא גזירת מלכו של עולם ואין להרהר:

גמ' חולין צא.

גיד הנשה נאסר לבני נח^א ויותר יעקב לבדו אמר רבי אלעזר שנשתייר על פכין קטנים^ב מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממונם יותר מגופם וכל כך למה^ג לפי שאין פושטין ידיהן בגול^ד ויבאק איש עמו עד עלות השחר אמר רבי

שם משמואל לך לך תרע"ח

שבאדם, עכ"ד. ועדיין אינו מובן, הרי כבר מסר נפשו לכבשן האש, ומה רבותא דמסירת נפשו על קידוש השם עכשיו מוז שמקודם, דבפשיטות שם הי' קידוש השם יותר ושלל הי' לו שם גם ספק להצלה, תאמר במלכים שעכ"פ הי' לו ספק לנצחם, דבלא"ה למה הלכו אתו הנערים שלא היו כמוהו במעלה למסור נפשם על קדושת ה':

ונראה להוסיף בזה דברים, דהנה אחרי חטא אדה"ר כתיב ארוהה האדמה בעבורך וגו', ובעשרה מאמרות לרמ"ע ז"ל מפאנו דחטה של עכשיו היא כמו חטא של חטה דמעיקרא, ושם חטה הוא חטא בחסרון נ' ונשלם בדגוש שבאות ט, עכ"ד. והיינו דהקללה דבקה באדמה ואינה מניחה לגדל הצמחים עד גמירא, וע"כ לעתיד שיתוקן החטא לגמרי ותסתלק הקללה שוב תוציא הארץ גלוסקאות שלמות שלא יהיו צריכין תיקון כלל, אבל עכשיו הארס של הנחש דבק בהם שאינו מניח להתבשל וצריכין תיקון ע"י האש, שטבע האש להוציא הארס של נחש כמ"ש ביערות דבש, והמינים שנאכלים חיים הוא מחמת מיעוט ארס שנשתאב בהם, ומ"מ פטור בלא כלום אי אפשר וצריכין לתיקונים קלים:

ולפי זה י"ל דמה"ט לא מצינו קרבנות מצמחים מאז, מפני שארס הנחש שבהם חוצץ בפני הקדושה, שלא יתקדש הקרבן אלא מבע"ח שארס הנחש שבהם איננו כ"כ מרובה, שהרי הם רק שני לסומא שהם ניוונים מצמחי האדמה, ואין דבקים בהם הקללה וארס הנחש כמו בצמחי האדמה עצמם. אך ממתן תורה ואילך התחילו בהקרבת קרבנות מצמחים, והטעם מפני שאז נעשו בני חורין ממה"מ שנסתלקו אז הוזהמה והקללה, ואלמלי עמדו בנסיון הי' נגמר התיקון כמו לעתיד, ואף שלא עמדו בנסיון מ"מ נחלש כח הוזהמה כאמרם ז"ל (שבת קמ"ו). ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן גויים שלא עמדו על הר סיני לא פסקה זוהמתן,

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHASHRON